

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1857/2020
23.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца Републичког фонда за здравствено осигурање, Филијала за Рашки округ, Краљево, против туженог Водопривредног предузећа „Западна Морава“, Краљево, чији је пуномоћник Лабуд Стојановић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4431/19 од 19.11.2019. године, на седници одржаној 23.12.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4431/19 од 19.11.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву П 894/18 од 18.03.2019. године, ставом првим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име накнаде штете плати 298.826,00 динара, са законском затезном каматом од 09.10.2015. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев преко досуђеног износа ставом првим изреке са припадајућом каматом. Ставом трећим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 25.444,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4431/19 од 19.11.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставовима другом и трећем изреке, тако што је тужени обавезан да тужиоцу на име накнаде штете плати износ од још 199.217,32 динара, са законском затезном каматом од 09.10.2015. године. Тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 110.588,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против другостепене пресуде у преиначујућем делу, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао другостепену пресуду у побијаном делу, у смислу чл. 408. и 403. став 2. тачка 2. важећег Закона о парничном поступку – ЗПП

(„Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20) и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се неосновано указује на битну повреду поступка из члана 374. став 1. ЗПП, учењену пред другостепеним судом, а због битне повреде поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, ревизија се не може поднети, према члану 407. став 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 30.08.2014. године запослени код туженог, који је руковалац грађевинским машинама, радио је на редовним пословима чишћења отпада на локацији мале акумулације на „Жичком потоку“, када се, приликом подизања кашике, машина точком скинула са рампе, дошло је до превртања, а раднику туженог је приликом искакања из кабине нагњечена лева рука у пределу надлактице. О наведеној повреди инспекција рада је сачинила записник од 18.09.2014. године, са закључком да је узрок повреде непрописан рад и непоштовање упутстава и сигурносних мера од стране повређеног радника, јер се није придржавао сигурносних мера наведених у приручнику за управљање, тако што није користио сигурносни појас, што је покушао да искочи из машине при превртању и није вршио истовар материјала у складу са добијеним упутствима. Оцењено је да се одговорност послодавца састоји у томе што није зауставио сваку врсту рада који представља непосредну опасност по живот и здравље запослених, односно што није одредио стручно лице које би било стално присутно на месту рада. Тужилац је на име трошкова лечења овог радника због повреда задобијених у предметном догађају, исплатио на рачун ВМА Београд, Специјалне болнице за рехабилитацију и ортопедску протетику Београд, Завода за јавно здравље Краљева и Опште болнице Краљево, укупно 498.043,32 динара.

Код од овако утврђеног чињеничног стања, правилно је у нижестепеним пресудама примењено материјално право када је оцењено да је тужени у обавези да тужиоцу накнади штету на име трошкова лечења тада запосленог радника код туженог због повреда задобијених на раду. Ова обавеза туженог произилази из члана 154. Закона о облигационим односима, као и из члана 193. Закона о здравственом осигурању, којим је прописано да матична филијала, односно Републички фонд за здравствено осигурање има право да захтева накнаду штете од послодавца ако су болест, повреда или смрт осигураника настали услед тога што нису спроведене мере безбедности и здравља на раду, у складу са прописима којима се уређује област безбедности и здравља на раду, или ако нису спроведене друге мере за заштиту грађана, а чланом 196. истог закона прописано је да се при утврђивању права на накнаду штете проузроковане Фонду, примењују одредбе закона којим се уређују облигациони односи, а висина накнаде штете утврђује се према трошковима лечења и другим трошковима у вези са лечењем, новчаним накнадама исплаћеним осигураном лицу по одредбама овог закона и другим давањима на терет Фонда.

Правилно је у побијаном делу другостепене пресуде примењено материјално право када је тужени обавезан да тужиоцу исплати на име накнаде штете износ од још 199.217,32 динара са припадајућом каматом.

Наиме, у поступку је утврђено да је штета настала пропуштањем туженог да непосредно и константно врши надзор над радом запослених, која обавеза произилази из члана 80. Закона о раду, којим је послодавац обавезан да поштује прописе о

безбедности на раду и заштити живота и здравља на раду. Утврђено је такође да тужени није зауставио сваку врсту рада који представља непосредну опасност по живот и здравље запосленог и није одредио стручно лице које би било стално присутно на месту рада док се одвија процес рада, које би зауставило непрописан рад који представља непосредну опасност по живот и здравље запосленог, па је правилан закључак другостепеног суда да се тужени због тога не може ослободити своје обавезе због доприноса радника насталој штети са 40%, како је то закључио првостепени суд. Одговорност туженог за целокупну насталу штету произилази и из члана 11. Закона о безбедности и здрављу на раду, којим је предвиђено да је послодавац дужан да обезбеди превентивне мере ради заштите живота запослених, и то како пре почетка рада запосленог тако и у току рада, што је у конкретном случају изостало, како правилно закључује другостепени суд, јер тужени није смео да дозволи свом запосленом рад на машини ровокопачу без везивања сигурносног појаса и био је дужан да у току коришћења машине обезбеди континуирану контролу употребе у складу са наменом. Зато је правилно побијаним делом другостепене пресуде првостепена пресуда преиначена у одбијајућем делу и тужени обавезан да тужиоцу накнади целокупну материјалну штету.

Наводима ревизије неосновано се истиче погрешна примена материјалног права и наводи да је постојао допринос радника настанку штете, те да је према одредби члана 35. став 1. Закона о безбедности и здрављу на раду, запослени био дужан да примењује прописане мере за безбедан и здрав рад и да наменски користи средства за рад, као и прописану опрему за личну заштиту. Међутим, супротно овим ревизијским наводима, у поступку је утврђено да тужени није обезбедио све мере за безбедност и здравље на раду запосленог у складу са наведеним прописима, те да је до штете дошло јер је толерисао и није зауставио рад који је представљао непосредну опасност по живот и здравље запосленог.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**